

آینة

مسیر بن‌بست فقر زدایی

● جایزه نوبل اقتصاد اسمال در حالی به باتریجی، دوفلو و مایکل کریم برای «روش‌های تجربی برای کاهش فقر جهانی» اهدا شد که روش کار این اقتصاددانان با روش تحقیق اقتصاددانان متعارف تفاوت‌هایی داشت. این سه اقتصاددان به جای پاسخ‌گویی به مسائل کلان در زمینه فقر، با رویکردی خردنگرانه سعی در بهبود وضعیت مردم کشورهای فقیر داشتند. اما نتایج به‌دست‌آمده توسط تحقیقات برندگان اسمال، نکته‌ای مشترک با نتایج دیگر محققان دارد: معرفی مسیر بن‌بست فقرزدایی. این اقتصاددانان در تحقیقات میدانی خود متوجه شدند زمانی که مسئولیت واکسیناسیون برخی مناطق روستایی هند در اختیار دولت قرار داشت، نرخ واکسیناسیون کامل تنها ۶ درصد بوده است. اما زمانی که نهادهای مردم‌نهاد و غیردولتی زمام امور را به دست گرفتند، عملکرد ۳ تا برابر بهبود یافت. نرخ پایین واکسیناسیون به دلیل غیبت‌های زیاد کارمندان دولتی بود. این موضوع در بخش آموزش نیز تأیید شد. معلمان قراردادی عملکرد بهتری از معلمانی داشتند که استخدام دائمی بودند. کارمندان رسمی از موقعیت خود با افزایش نرخ غیبت‌ها بهره می‌بردند؛ اما معلمان قراردادی با هدف تمدید قرارداد سعی داشتند عملکرد خوبی از خود نشان دهند. بنابراین این سه نوبلیست نیز یک گزاره را تأیید کردند: مسیر دولتی فقرزدایی بن‌بست است.

کیم‌تان

ده‌ها پله پایین‌تر از «هیج»

حسین شرعیتماز؛ «پیشرفت و آینده کشور در سایه تعامل با دنیاست یا تقابل؟! این پرسشی بود که آقای روحانی در مراسم آغاز سال تحصیلی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در دانشگاه تهران مطرح کردند و در پاسخ به این پرسش، گفتند: «۴۱ سال است ما هنوز به جواب روشی و قاطع در کشور نرسیدیم. یک‌ده می‌گویند تعامل سازنده باید داشت و عده‌ای دیگر عنوان می‌کنند که باید به سمت تقابل مستمر و دائم برویم!». الف: مگر طی چند سال گذشته با موضوع برنامه هسته‌ای کشورمان با آمریکا به گفت‌وگو نشستید؟ و در پاره‌ای از موارد، دل ندادید و قلمو نگرفتید؟ تا آنجا که اعضای جان کنری را تضمین دانستید و بعد از توافق هسته‌ای، این توافق را فتح‌الفتوح نامیدید و در پی آب و صابون بودید تا صورت منتقدان را بشوید و آنان را از خجالت بیرون بیاورید؟! خب، نتیجه چه بود؟ اگر بفرمایید تیپ «هیج» بود! جفا کرده و از بیان واقعیت دور شده‌اید، چراکه صنعت هسته‌ای کشور را از بین بردید. ده‌ها امتیاز نقد به حریف دادید، بسیاری از امکانات و ظرفیت‌های کشور را هزینه کردید، به جای لغو تحریم‌ها که هدف اصلی مذاکره بود، تحریم‌های فراوان خارجی را هم به ملت تحمیل کردید و… بنابراین آنچه به دست آوردید فقط «هیج» نبود! بلکه ده‌ها پله پایین‌تر از هیج بود.

ایران

ضرورت بازنگری در ارتباط دولت با نخبگان

غلامرضا ظریفیان: بعد از روی کار آمدن دولت اعتدال استادان و دانشجویان این انتظار را داشتند تا ارتباط عمیقی بین دولت و دانشگاهیان برقرار شود اما این رابطه چندان عمیق نبود دلیلش هم این بود که در آن سال‌ها دولت همه تلاش و انرژی خودش را روی بگرام و سیاست خارجی گذاشته بود. برای همین در برخی مواقع از دانشگاهیان در ارتباط با سیاست خارجی نظر می‌خواست. اما در دوره دوم دولت روحانی با توجه به مشکلاتی که برای دولت پیش آمد دولت به سمت نخبگان دانشگاهی آمد و از آنها خواست تا برای برون‌رفت این مشکلات برنامه ارائه دهند. در ابتدای دولت دوازدهم ۱۳۴ دانشگاه برتر کشور با دولت جلسه‌ای تشکیل دادند و از رئیس‌جمهوری درخواست کردند تا کارگروه‌هایی در عرصه‌های مختلف تشکیل دهد. آنها در خواست‌های مختلف خود را مطرح کردند و در نهایت دولت هم مطابق با خواسته آنها کارگروه‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاست خارجی را تشکیل داد تا استادان و دانشگاهیان در این کارگروه‌ها راهکارهایی را برای برورن‌رفت مشکلات جامعه به دولت ارائه دهند… با این حال دولت و حاکمیت باید یک بازبینی جدی درخصوص پیوند با دانشگاه و دانشگاهیان داشته باشند.

مدرک فارغ التحصیلی اینجانب پر یسا زرگر فرزند عبدالله به شماره شناسنامه ۷۱۱۴ صادره از تهران در مقطع کارشناسی رشته زیست شناسی صادره از واحد دانشگاهی پیام نور کرج با شماره ۳۸۱/۰۱/۴۵۳۸ گک مفقود گردیده است و فاقد اعتبار می باشد از باینده تقاضا می شود اصل مدرک را به دانشگاه پیام نور واحد کرج به نشانی: استان البرز-کرج-رجایی شهر- بلوار مودن- بلوار دانشگاه -ضلع شمالی دانشگاه آزاد واحد کرج ارسال نمایند.

دانشنامه تحصیلی اینجانب کیان کوره داودی فرزند رحمت اله به شماره شناسنامه ۲۸۹۸۹ و کد ملی ۵۹۶۷۲۸۴۵۹۰۰ صادره از تهران در مقطع کارشناسی ارشد رشته مهندسی قدرت - مدیریت انرژی صادره از واحد دانشگاهی صنعتی امیرکبیر با شماره ۸۱۷/۱۰۸۱۷۳۵۴۹/۸۹ مخدوش گردیده است و فاقد اعتبار می باشد.

برای دومین بار در سال جاری بحث اختیارات رئیس‌جمهوری بدل به یک جدل در فضای سیاسی شده است. همه چیز هم با اعتراض و نگرانی حسن روحانی آغاز می‌شود. اما کافی است تا دهان رئیس‌جمهوری به گلابه باز شود تا کدخدایی، سخنگوی شورای نگهبان، به‌سرعت به او واکنش نشان دهد و بگوید که مرجع تفسیر قانون اساسی و برداشت از حد و حدود اختیارات هر شخص و نهاد با ماست. بعد از آن است که کنش و واکنش‌ها کل فضای سیاسی و رسانه‌ای را برای مدتی درگیر می‌کند بدون اینکه منتج به نتیجه خاصی شود. حالا علی مطهری در حمایت از روحانی پیشنهاد داده است که تفسیر قانون اساسی به نهادی بالاتر از شورای نگهبان؛ مثلا مجلس مؤسسان یا خبرگان قانون اساسی یا مانند بعضی کشورها دادگاه قانون اساسی ارجاع شود. او معتقد است شورای نگهبان چون یک نهاد انتصابی است ذی‌نفع است، بنابراین ممکن است تفسیرهای آن دقیق نباشد و عنصر سیاست در آن دخالت داشته باشد.

حسن روحانی، رئیس‌جمهوری، در چندین نوبت در فصل بهار بحث افزایش اختیارات رئیس‌جمهور را در شرایط جنگ اقتصادی که کشور درگیر آن است مطرح کرد. روحانی تأکید کرده بود، کشور در شرایط فعلی نیازمند تمرکز قدرت و تصمیم‌گیری در مدیریت است. او گفته بود: «در دوران جنگ تحمیلی در مقطعی که با مشکل مواجه شدیم، شورای‌عالی پشتیبانی جنگ ایجاد شد و همه اختیارات در دست این شورا بود و حتی مجلس شورای اسلامی و قوه قضائیه نیز در تصمیم‌گیری آن شورا دخالتی نداشتند و امروز هم در شرایط جنگ اقتصادی قرار داریم». او می‌گوید: «همان‌گونه که در جنگ هشت‌ساله اختیارات ویژه‌ای را از امام راحل گرفته و توانستیم جنگ را اداره کنیم و حتی موفقیت‌های بسیاری را به دست آوریم، امروز هم به چنین اختیاراتی نیاز داریم». هرچند میزان اختیارات یک رئیس‌جمهور، از آغاز به کار اولین دولت منتخب مردم به بعد از پیروزی انقلاب وجود داشته، اما مناقشه برانگیزترین آن در دولت اصلاحات و ماجرای لوایح دوقلو مطرح شد. در سال ۸۱ سیدمحمد خاتمی لوایح دوقلو را به مجلس شورای اسلامی فرستاد. یک لایحه در مورد تبیین (افزایش) اختیارات رئیس‌جمهور و لایحه دیگر در مورد اصلاح قانون انتخابات بود. این لایحه توسط شورای نگهبان رد شد. عاقبت لوایح توسط محمد خاتمی بازپس گرفته شد. این بحث در دوره دولت دهم با استناد مکرر دولت به اصل ۱۱۳ و تأکید مجلس بر اصل ۱۱۲ بار دیگر در یاده زنده شد. اصرار دولت به استفاده از اختیاراتش تا آنجا پیش رفت که رئیس‌جمهور هیئت نظارت بر قانون اساسی را که مولود دولت قبل بود احیا کرد. اما شورای نگهبان چنین هیتی را غیرقانونی دانست. نخستین بار اسفند ۸۸ بود که احمدی‌نژاد در اعتراض به نحوه تصویب لایحه بودجه ۸۹ در مجلس، نامه‌ای در ۱۴ بند

سیاست

علی مطهری: تفسیر قانون اساسی برعهده نهادی بالاتر از شورای نگهبان باشد

اختیارات رئیس‌جمهور؛ یک مناقشه تاریخی

صورت‌مسئله را پاک کرده است. خبرگان قانون اساسی به این موضوع توجه داشته‌اند که این امکان وجود دارد که بعضی نهادهای قانون اساسی را نقض کنند؛ ازاین‌رو مسئولیت نظارت بر اجرای قانون اساسی را بر دوش رئیس‌جمهور؛ یعنی نماینده مردم گذاشته است.»

مطهری اضافه کرد: «قانون تعیین حدود اختیارات، وظایف و مسئولیت‌های ریاست‌جمهوری که به تأیید شورای نگهبان رسیده است، خود مؤید اختیار رئیس‌جمهور در نظارت بر اجرای قانون اساسی است. تفسیر شورای نگهبان باید به‌گونه‌ای باشد که لاقال مورد قبول اکثر حقوق‌دانان باشد، نه تفسیری که اکثر قریب به اتفاق حقوق‌دانان قبول ندارند. در دوره ریاست‌جمهوری آقای احمدی‌نژاد هم این مشکل وجود داشت و او مدام به‌درستی می‌گفت مسئول اجرای قانون اساسی است؛ اما آن زمان هم شورای نگهبان زیر بار نرفت. نظارت رئیس‌جمهور بر اجرای قانون اساسی باعث می‌شود تمام قوا و نهادهای حکومتی حواسشان را جمع کنند تا از حقوق مردم عدول نکنند. این نظارت به نظر من شامل نهادهای زیرمجموعه رهبری نیز می‌شود.»او در پایان در پاسخ به این پرسش که چقدر می‌توان این احتمال را مطرح کرد که روحانی برای توجیه برخی ناکارآمدی‌ها در اواخر دوران ریاست‌جمهوری‌اش این‌گونه مسائل را مطرح می‌کند، اظهار کرد: «نمی‌توانیم نیت‌خوانی کنیم اما به‌رحال فردی که سخی را مطرح می‌کند، باید به آن پایبند باشد و در مقام عمل نیز اقدام کند؛ بنابراین رئیس‌جمهور باید در جایی که تخلف از قانون اساسی می‌بیند، اخبار قانون اساسی بدهد و به این وسیله مردم را در جریان قرار بدهد. نظر مقام معظم رهبری در زمان ریاست‌جمهوری‌شان نیز حق نظارت رئیس‌جمهور بر اجرای قانون اساسی بوده و درصدد تشکیل یک واحد بازرسی بوده‌اند.»

محمد کیانوش‌راد، عضو حزب اتحاد ملت می‌گوید: «در صورتی که شورای نگهبان به این موضوع توجه داشته‌اند که این امکان وجود دارد که بعضی نهادهای قانون اساسی را نقض کنند؛ ازاین‌رو مسئولیت نظارت بر اجرای قانون اساسی را بر دوش رئیس‌جمهور؛ یعنی نماینده مردم گذاشته است.»

هم گفته است: شورای نگهبان تفسیر خویش را از عنوان «مسئولیت اجرای قانون اساسی» به‌صراحت اعلام کند تا مردم تکلیف خویش را بدانند و بدانند به چه کسی و با چه اختیاراتی قرار است به‌عنوان رئیس‌جمهور رأی بدهند. محمد کیانوش‌راد اظهار کرد: رئیس‌جمهور در آخرین نشست مطبوعاتی خود در پاسخ به انتقادهایی که درباره عملکرد دولت او شده بود، به اجرائی‌نشدن اصل۱۱۳ قانون اساسی و موضوع اختیارات رئیس‌جمهور اشاره کرد. یکی از بهترین مواضع اخیر روحانی اشاره به رأی مردم به رئیس‌جمهور و اختیارات رئیس‌جمهور طبق قانون اساسی برای اجرائی‌کردن این خواسته‌ها بود. طبق اصل ۱۱۳ قانون اساسی، پس از مقام رهبری، رئیس‌جمهور، عالی‌ترین مقام رسمی کشور است. به این ترتیب، رئیس‌مجمع تشخیص مصلحت نظام، ریاست قوه قضائیه، رئیس مجلس خبرگان، اعضای شورای نگهبان و رئیس مجلس شورای اسلامی و… همه در جایگاهی پس از ریاست‌جمهور قرار دارند. او یادآور شد: از جمله اشکالات و ابهامات موجود در قانون اساسی فعلی، یکی این است که تفسیر قانون اساسی بر عهده شورای نگهبان است و راه را برای ارائه تفسیری هرچند مخالف روح قانون اساسی و اصل محوری حق حاکمیت مردم بر نشت‌نوش خویش می‌بندد. کیانوش‌راد گفت: آنچه به‌طور مشخص در اصل ۱۱۳ برای رئیس‌جمهور مستثنا شده است، تنها مربوط به ریاست بر آن بخش از امور اجرائی است که مستقیم قانون اساسی آن در ذیل اختیارات رهبری احصا و تعیین کرده است. پیشنهاد اخیر رئیس‌جمهور، پیشنهاد درستی است، او ادامه داد: رئیس‌جمهور بنا به وظیفه تصریح‌شده در اصل ۱۱۳ قانون اساسی، به شورای نگهبان، درباره اجرای قانون اساسی می‌تواند تذکر دهد و خواستار پاسخ‌گویی حقوقی آنان باشد. در شرایط کنونی و پس از گذشت ۴۰ سال از انقلاب اسلامی و در دوران بلوغ انقلاب، هیچ امری بالاتر از رعایت و اجرای قانون اساسی، به‌عنوان تنها حکم، برای رفع اختلافات در کشور نیست، ارجاع همه به قانون اساسی و عمل به آن، انقلابی‌ترین رفتار سیاسی است که همه باید تابع آن باشند.

حجت‌الاسلام حسن روحانی در نشست خبری اخیر خود درباره نظارت شورای نگهبان و عبور داوطلبان انتخابات از فیلتر شورای نگهبان، گفته بود: «شورای نگهبان طبق قانون ناظر است، قضاوت‌کننده نیست، دخالت‌کننده هم نیست و امیدواریم به این وظایف خود به‌خوبی عمل کند و دولت هم مجری انتخابات است. عباسعلی کدخدایی، سخنگوی شورای نگهبان، در صفحه شخصی خود درباره اختیارات رئیس‌جمهور با بیان اینکه همان‌طورکه اصل ۱۱۳ به‌درستی جایگاه و اختیارات رئیس‌جمهور را معین کرده، اصل ۹۸ نیز تفسیر را بر عهده شورای نگهبان گذاشته است، نوشت: این تفسیر عین قانون اساسی بوده و بر همگان لازم‌الاجراست.»

واکنش ائمه جمعه به دستگیری مدیر کانال آمدنیوز

آنها به وحشت افتاده‌اند که اطلاعات سپاه ایران تا کجا ورود دارد و از چه قدرت اطلاعاتی برخوردار است تا جایی که تمام مجریان ضدانقلاب از سرنوشت خود نگران هستند و از طرف دیگر توان دولت فرانسه که پناهگاه امن ضد انقلاب‌ها و معاندان شده، به شدت زیر سؤال رفته است که نمی‌توانند از مزدورانشان حفاظت کنند.او گفت: «روح‌الله زم» دست‌نشانده یک جریان است و تمام رشته‌های ارتباطی او خارجی‌ها نیستند، بلکه برخی نفوذی‌های داخلی نیز به او گرا می‌دادند. این افراد در برخی جایگاه‌ها جای خوش کرده‌اند لذا ملت ایران ضمن تقدیر از سپاه از دستگاه قضائی می‌خواهد تمام افراد مرتبط داخلی را به پای میز محاکمه بکشاند چراکه آنان در چند سال اخیر در تمامی جنایت‌ها و فتنه‌های ضد اسلام و انقلاب سهیم بوده‌اند.محمد قاسمی هم در ساری به دستگیری روح‌الله زم واکنش نشان داد و گفت: هر میزان از فرزندان گمنام سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تقدیر کنیم کم گفتیم. دستگیری مزوران نظام سلطه جهانی در عملیات پیچیده بسیار ارزشمند برای ملت شده و پاسداران خار چشم دشمنان شدند.

مجدعلی قاضی‌درفولی در نمازجمعه دزفول هم گفت: این دستگیری در یک عملیات پیچیده انجام شد؛ دستگیری وی از این نظر اهمیت دارد که نیروهای امنیتی ایران توانستند بینی سروسری‌های امنیتی استکبار را به خاک بمالند. علی ملکی هم در خطبه‌های نمازجمعه این هفته قصرشیرین دستگیری روح‌الله زم توسط سربازان گمنام سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را به تمام ملت ایران اسلامی تبریک گفت و افزود: دشمنان از این نظام الهی بداندند اگر کوچک‌ترین حرکتی علیه نظام اسلامی ما داشته باشند با پاسخ دندان شکن امت رسول خدا (ص) در ایران اسلامی روبه‌رو خواهند شد و به نابودی خواهند رسید. سبزیروس حکمتی‌نیک هم در خطبه‌های نمازجمعه یاسوج به موضوع دستگیری روح‌الله زم اشاره کرد که همه سروسری‌های جاسوسی و مقامات کشورهای اروپایی را متحیر کرده است. او گفت: مهم‌تر از دستگیری فردی ردل و حقیر که به خودی خود ارزش چندانی ندارد، کار اطلاعاتی نوین و تمیز فرزندان انقلاب در سازمان اطلاعات سپاه است که با طراحی هوشمندانه این عملیات را انجام دادند.امام جمعه موقت یاسوج به اقدامات خصمانه این سایت ضدانقلاب در سال‌های اخیر اشاره کرد و گفت: مردم اکنون از دستگاه‌های ذی‌ربط انتظار دارند عوامل داخلی مرتبط با سایت آمدنیوز شناسایی شوند و به سزای اعمال خود برسند.

سیاست

نوشت و به به‌هم‌ریخته‌شدن لایحه‌ای که به مجلس فرستاده بود اعتراض کرد و درعین‌حال افزایش بودجه مجلس را زیر سؤال برد. نامه‌ای که عنوان «اخطار قانون اساسی» به خود گرفته بود، با پاسخ قاطع رئیس‌مجلس مواجه شد که این اخطار وجاهت قانونی ندارد. احمدی‌نژاد در فاصله ۹ ماهه تا پایان دوره ریاست‌جمهوری‌اش، به رئیس قوه قضائیه هم اخطار قانون اساسی داد. او که پس از بازداشت علی‌اکبر جوانفکر، مشاور رسانه‌ای‌اش، عزم بازدید از اوین را کرده بود، در واکنش به نامه «خیلی محرمانه» رئیس قوه قضائیه، با افشای بخش‌هایی از نامه آیت‌الله

آملی‌لاریجانی، بازدید از این زندان را در حیطه وظایفش در چارچوب اجرای قانون اساسی برشمرد. حالا علی مطهری، نماینده مجلس شورای اسلامی، باور دارد که اجرای اصل۱۱۳ قانون اساسی به معنی نظارت رئیس‌جمهور بر اجرای قانون اساسی در کشور است که ضامن حقوق ملت است. او درباره این موضوع گفت: «اصل ۱۱۳ روشن است و

ابهامی در آن وجود ندارد و اساسا نیازی نبوده که شورای نگهبان آن را تفسیر کند. این اصل می‌گوید رئیس‌جمهور مسئول اجرای قانون اساسی است. علت آن این است که رئیس‌جمهور مستقیما از سوی عموم مردم انتخاب می‌شود و وظیفه دفاع از حقوق مردم را دارد. رئیس‌جمهور علاوه‌بر نظارت بر اجرای قانون اساسی در قوه مجریه، در مواردی که در سایر قوا و نهادهای کشور تخلف از قانون اساسی می‌بیند باید اخطار و تذکر دهد. تفسیر شورای نگهبان از این اصل در سال ۵۹ همین بوده است. عجیب است که بعدا تفسیر خود را عوض کرده است. این امر نشان می‌دهد که نگاه سیاسی نیز دخالت داشته است. تفسیر بعدی شورای نگهبان از این اصل اساسا آن را بلاثر کرده و درواقع آن را از قانون اساسی حذف کرده است. شورای نگهبان به‌جای آنکه این اصل را تفسیر کند،

بلکه در منطقه هم هست. اینکه دستگیری‌ش کنند مثل یک موش مرده بگیرندش، کار خداست. نکته دوم هم این بود که آمریکا و عواملش به این نتیجه رسیده بودند که برای فروپاشی مقاومت، جنگ‌های نیابتی در سوریه راه بیندازند و دلارمردان سپاه ما و وطن‌دوست سورلی مبارزه و دفاع کردند و بیرون کردند و قدرت توطئه دشمن در شمال سوریه متمرکز شده بود. قربان‌علی دری‌نجف‌آبادی امام جمعه اراک و وزیر اسبق اطلاعات گفت: نیروهای اطلاعاتی و امنیتی جمهوری اسلامی در جریان‌های مختلف با اقتدار وارد شده‌اند و این ناشی از ایمان است. دستگیری مدیر شبکه تلگرامی آمدنیوز درسی بزرگ برای جوانان و نوجوانان این مرز و بوم است که تحت تأثیر رسانه‌های ساختگی، دروغین و قلابی قرار نگیرند، البته جوانان و نوجوانان این کشور بیش از پیش هوشیار هستند.

محمدعلی آل‌هاشم در مصلائی تبریز در بخشی از خطبه‌های نماز جمعه، زُ‌نمایی اقتدار اطلاعاتی سپاه پاسداران را مورد اشاره قرار داده و با تحسین و تقدیر از شاهکار اطلاعاتی فرزندان جوان و انقلابی سازمان اطلاعاتی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی گفت:

جسارت و خطرپذیری روحیه جهادی و هوشمندی بالای اطلاعاتی و اقدامات خلاقانه و مبتکرانه فرزندان ملت ایران در دستگیری سربشکه سایات و کانال آمدنیوز را می‌ستاییم و از لسان مردم آذربایجان این عملیات غرورآفرین به مردم عزیز رهبر فرزانه انقلاب و سپاه پاسداران گمنام امام زمان (عج) تبریک می‌گویم. محسن محمودی هم در خطبه‌های نماز جمعه شهرستان ورامین با اشاره به موفقیت بزرگ سربازان گمنام اسام زمان در سپاه پاسداران جهت دستگیری «روح‌الله زم» گفت: این فرد عروسک خیمه‌شب‌بازی رسانه‌های معاند بود که پنهاد رسانه‌ای دشمن را هدف قرار داد و مایه سردرگمی و حیرت تمامی معاندان شد و اکنون همه

ادامه از صفحه ۴

اتحاد تحریمی‌ها برای دوزدن آمریکا

دورهمی کشورهای تحریمی در مراودات مالی و تجاری

به گفته او، اکنون به نظر می‌رسد با افزایش کشورهای تحت تحریم در منطقه مانند روسیه، اوکراین، ایران و ترکیه، ارتباط کشورهای تحت تحریم قوی‌تر شود و بتوانند روابط اقتصادی خود را به دور از اتکا به قدرت اقتصادی جهان پیش ببرند.

بهبود روابط مالی و تجاری، در گرو بهبود روابط سیاسی خارجی

محمد ارباب‌افضلی، کارشناس ارشد پژوهشی پژوهشکده پولی و بانکی، نیز در گفت‌وگو با «شرق» می‌گوید: تعامل با نظام بانکی در جهان در گرو شفاف‌سازی و تنش‌زدایی در عرصه روابط خارجی است، زیرا جنس آن تغییر نکرده و بعد از سال ۸۹-۹۰ که روابط بانکی ایران با جهان تحت‌الشعاع تحریم‌ها قرار گرفت، تقریبا عدم همکاری رنگ و بوی جدی گرفت.

او در ادامه می‌افزاید: به نظر می‌رسد در مقطع کنونی، اتفاقات سیاسی پیش‌رو، از جمله انتخابات ایالات متحده آمریکا در افق یک سال آینده و تنش‌زدایی که کلید آن در چند وقت اخیر با محور مذاکرات با کشورهای همسایه خورده شده است، بسیار اهمیت دارد و اثر افق پیش‌رو از منظر سیاسی، ترمیم روابط با نظام می‌رسد روابط خارجی ایران در عرصه تجارت و بانک‌داری نیز می‌تواند از این فضا متأثر شود و بهبود یابد.

ارباب‌افضلی ادامه می‌دهد: به یاد داشته باشیم که در مقطع اولیه تحریم‌ها، درآمدهای نفتی کشور وضعیت بسیار بهتری داشت و تحریم‌ها به صورت امروز، سازمان‌یافته و هوشمند نبود و باگ‌هایی وجود داشت که می‌شد از آن طریق روی نقل و انتقالات مالی کار کرد، اما امروز هم قیمت نفت در سطحی تثبیت شده که قابل مقایسه با آن مقطع نیست و هم محدود راه‌های باقی‌مانده نفت را با تخفیف و مدت‌دار می‌فروшим و عایدی بسیار ناچیز و با رخصتی را به دست می‌آوریم. ضمن اینکه سایه تحریم‌ها امروز بسیار سنگین است و امروز حتی آمریکا به پشتوانه اثر تحریم‌های ایران، ترکیه را نیز تهدید به تحریم می‌کند. بنابراین بهبود روابط مالی و تجاری، در وهله نخست در گرو روابط سیاسی خارجی ایران است.

از او درباره راهکارها در شرایط ثبات این تحریم‌ها می‌پرسم. ارباب‌افضلی می‌گوید: نمی‌توان دست روی دست گذاشت. به‌رحال نیازهای روزمره کشور در گرو همین روابط است. به نظر می‌رسد در حوزه داخلی اگر تولیداتی داریم به با فضایی امنیتهی که وجود دارد و در حجمه علیه کشور، همچنان خواهان دارند و در سطح خرد و متوسط می‌توان بازارهای محلی و منطقه‌ای را برای آن حفظ کرد. باید مورد پشتیبانی قرار داد و موانع آنها را در داخل کاهش داد؛ برای مثال بازنگری در نظام مالیات‌ستانی درباره برخی کسب‌وکارها، تمرکز بر فناوری‌هایی که از طریق فناوری‌های سینکت و استارت‌آپی می‌توانند منبعی برای ارزآوری برای کشور باشند، با توجه به مزیت‌هایی که در ساختار داخلی کشور داریم، می‌توان آنها را امیدوار به تولید و صادرات به کشورهای منطقه هنل داشت. همین‌طور برای تأمین وجوه حاصل از این نوع صادرات نیز می‌توان با تعمیق‌بخشیدن روابط با کشورهای همسایه کمک کرد تا شرایط فعلی کشور مدیریت شود و هدف نهایی که تنش‌زدایی در روابط بین‌المللی در بلندمدت است، به‌صورت موازی ادامه یابد و امورات کشور نیز به نحوی در این مدت مدیریت شود.

ظرفیت ررمارزها در روابط مالی دوران تحریم

این کارشناس پژوهشکده پولی و بانکی می‌گوید: در نگاه مدیران ارشد اقتصادی کشور، ضروری است تغییری رخ دهد. اکنون در شرایط کنونی باید با کسب‌وکارهای کوچک و نوپا که محصولات جدیدی را هدف قرار داده‌اند، کار کرد. به‌ویژه باید به ظرفیت‌هایی که در رمارزها وجود دارد توجه کرد و خوشبختانه در حال حاضر به صورت نیمه‌رسمی اکنون در کشور فعال هستند و سال گذشته نیز باوجود مصوبه بانک مرکزی مبنی بر ممنوعیت آنها، شاهد بودیم با وقفه شش ماهه، اواخر سال گذشته مقررات‌گذاری و انتشار اسناد بالادستی در حوزه مبادلات و استخراج آنها، مطرح شد که نشان از تغییر نگرش در زمینه روابط مالی در کشور دارد. علاوه بر آن، ظرفیت رمارزها برای شرایط تحریم مورد توجه سیاست‌گذاران قرار گرفته است که قابل تقدیر است. از سویی با توجه به مزیت‌هایی همچون انرژی ارزان به‌ویژه در گاز و برق که می‌تواند در زمینه ماینینگ رمارزها کارایی داشته باشد، می‌تواند منجر به سرمایه‌گذاری در صنعت ماینینگ شود و ارزهای دیجیتال جهان‌روا مانند بیت‌کوین می‌تواند جایگزینی برای پرداخت مبتنی بر ارزهای خارجی و حواله باشد. در این زمینه بخش خصوصی ورود کرده و با قراردادهایی که مبتنی بر ارزهای دیجیتال است، ارائه کالا و خدمات در حال انجام است. بنابراین باید نگاه را عوض کرد و به فرصت‌هایی که درزمینه تحریم در کشور فراهم شده است نیز با دقت نگریست.